

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/4/2017
Identifikačné číslo spisu: 1114212111
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1114212111.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne K. Y. bývajúcej v F., proti žalovaným 1/ V. F., bývajúcej v F., 2/ Q. F., bývajúcej v F. 3/ E. Y., bývajúcemu v F., všetci právne zastúpení JUDr. Eliškou Mackú, LL.M., advokátkou so sídlom v Bratislave, Strečnianska 3, o zaplatenie 966,51 eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 17 C 153/2014, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2015 sp.zn. 10 Co 318/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 27. februára 2014 č.k. 17 C 153/2014-42 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ uloženia povinnosti zaplatiť jej sumu 966,51 eur, titulom pomernej časti platieb za vodné a stočné za obdobie od 3. marca 2011 do 26. februára 2014, sumu 18,95 eur titulom pomernej časti platieb za vodné a stočné za mesiac marec 2014, sumu 18,95 eur mesačne titulom pomernej časti opakovaných platieb za mesiace apríl 2014 až január 2015, vždy do 10 dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom máj 2014 do februára 2015, ako i uloženia povinnosti žalobkyni predložiť žalovaným 1/ až 3/ vyúčtovanie za vodné a stočné za obdobie marec 2014 až február 2015, do 15 dní od doručenia vyúčtovacej faktúry. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 488, § 489, § 491 ods. 1, 2, § 137 ods. 1, § 139 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že žalobkyňa nepreukázala snahu o uzavretie viacstrannej dohody so žalovanými 1/ až 3/ o spôsobe uhrádzania nákladov na vodné a stočné, t.j. v konaní neuniesla dôkazné bremeno, a preto je podaná žaloba predčasná. Uviedol, že účastníci konania sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - domu so súp. č. 103292, postavenom na parcele č. 3812/2, vedenom na LV č. XXXX, katastrálne územie L., o veľkosti spoluvlastníckeho podielu u žalobkyne vo výške 3/6, a u každého zo žalovaných vo výške 1/6, pričom predmetná nehnuteľnosť je napojená na verejný vodovod s jedným meračom spotreby vody pre celý dom s tým, že Zmluvu o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd z predmetného odberného miesta uzavreli

Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. (ako dodávateľ) a žalobkyňa (ako odberateľ). Zamietnutie žaloby odôvodnil okresný súd vecne tým, že záväzkový vzťah v súvislosti s poskytovaním a úhradou vodného a stočného existoval výhradne medzi Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. a žalobkyňou a keďže žalovaní 1/ až 3/ neboli účastníkmi tohto vzťahu, nevznikla im voči Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. povinnosť na úhradu vodného a stočného s tým, že ani vo vzťahu k žalobkyni nevystupovali žalovaní 1/ až 3/ ako legálni odberatelia vodného a stočného, nakoľko medzi žalobkyňou a žalovanými 1/ až 3/ nebola uzavretá žiadna zmluva o dodávke vodného a stočného. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. septembra 2015 sp.zn. 10 Co 318/2015 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a § 221 ods. 2 O.s.p. V odôvodnení uviedol, že v danej veci ide o prípad pasívnej solidarity vo vzťahu k dodávateľovi vody, resp. po úhrade celého dlhu jedným z podielových spoluvlastníkov, ide o tzv. vnútorný (regresný) vzťah spoluvlastníkov navzájom. Ide teda o vzájomný vzťah medzi spoludlžníkmi (podielovými spoluvlastníkmi) upravený v § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého spoluvlastnícky podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci, z čoho vyplýva, že ak medzi účastníkmi tohto konania (žalobkyňa a žalovaní 1/ až 3/) k dohode o rozúčtovaní nákladov za vodné a stočné, vyúčtované spoločnosťou Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. vo vzťahu k odbernému miestu, ktoré je v ich podielovom spoluvlastníctve, nedošlo platí, že ich podiely na tomto dlhu sú závislé od veľkosti ich spoluvlastníckych podielov, a preto žalobkyni vznikol voči žalovaným 1/ až 3/ nárok (tzv. následný regres) na úhradu časti dlhu zodpovedajúcom veľkosti spoluvlastníckych podielov jednotlivých žalovaných, avšak iba v tej časti dlhu, ktorý žalobkyňa už skutočne uhradila dodávateľovi (spoločnosti Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.), t.j. netýka sa platieb hradených do budúcnosti, keďže tu nemožno hovoriť o následnom regrese. Žalobkyňa sa však nemôže domáhať uloženia povinnosti žalovaným 1/ až 3/ platiť preddavky (zálohy) za vodné a stočné do budúcnosti, keďže bude výlučne na sporových stranách, aby si tieto vzájomné vzťahy upravili predovšetkým dohodou, najmä pokiaľ ide o platby do budúcnosti, t.j. spôsob úhrady zálohových platieb za vodné a stočné. Odvolací súd záverom uviedol, že výrok žalobného petitu, ktorým sa žalobkyňa domáhala uložiť jej povinnosti predložiť žalovaným 1/ až 3/ vyúčtovanie za vodné a stočné za obdobie marec 2014 až február 2015, je nárokom, ktorý je predovšetkým v záujme žalovaných 1/ až 3/, a preto len žalovaní 1/ až 3/ sa môžu (napr. vzájomným návrhom) domáhať uloženia predmetnej povinnosti. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 224 ods. 3 O.s.p.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalovaní 1/, 2/ a 3/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie a žiadali uznesenie odvolacieho súdu zrušiť. Dovolanie odôvodnili tým, že im v konaní bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Existenciu tejto procesnej vady vyvodzovali z toho, že vyjadrenie žalovaných 1/, 2/ a 3/ k odvolaniu žalobkyne voči rozsudku okresného súdu nebolo riadne doručené odvolaciemu súdu, o čom svedčí skutočnosť, že predmetné vyjadrenie bolo v súdnom spise zažurnalizované v poradií až za uznesením odvolacieho súdu. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ ďalej poukázali na tú skutočnosť, že odvolací súd sa ich vyjadrením vôbec nezaoberal, nakoľko v odôvodnení odvolacieho súdu je uvedené, že sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadřili.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovaných 1/, 2/ a 3/ nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), riadne zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd

postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C.s.p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

7. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ dovolaním napadli zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa už dávnejšie ustálila na názore, podľa ktorého zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu bolo možné napadnúť iba z dôvodov relevantných v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď R 34/1995).

8. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalovanými 1/, 2/ a 3/ (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ v dovolaní tvrdia, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal ich vyjadrením k odvolaniu žalobkyne, čo vyvodzujú z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu. Dovolateľia tak zrejme namietajú nepreskúmateľnosť odvolacieho rozhodnutia pre nedostatky v jeho odôvodnení. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

11. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

12. Zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry, obsahovalo zrozumiteľné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené, ustanovenia, ktoré súd na vec aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i záväzný pokyn na ďalší postup súdu prvej inštancie po zrušení veci. Námietky dovolateľov v tomto smere predstavovali skôr vyjadrenie ich nespokojnosti s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré ale bez ďalšieho nepostačujú na založenie existencie vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti

rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

13. Treba zdôrazniť, že samotná povaha zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu o zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie otvára strane sporu možnosť v pokračujúcom konaní uplatniť všetky svoje procesné práva, vrátane práv na využitie riadnych, prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

14. V danom prípade prípustnosť dovolania žalovaných 1/, 2/ a 3/ nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.